

UZASADNIENIE

K. K. (1) kandydat na Wójta Gminy P. zgłoszony przez Komitet Wyborczy Wyborców (...) z siedzibą P. ul. (...) złożył w trybie wyborczym przeciwko A. B. kandydatce do rady gminy z (...) o jej do wpłacenia kwoty 2000 zł. Na organizację (...) hospicjum, oraz o usunięcie skutków naruszenia dóbr osobistych wnioskodawcy poprzez opublikowanie w radio nadzieja 10 emisji, oraz na portalach regionalnych (...), (...), oświadczenia o następującej treści:

"W dniu 27.10.2014r. Kandydatka na radną gminy P. w trakcie sesji rady gminy P. działając z niskich pobudek w celu zdyskredytowania i poniżenia K. K. (2) na Wójta Gminy P. Komitetu Wyborczego Wyborców (...) wypowiedziała kłamliwe i oszczercze słowa wobec K. K. (1) stwierdzając jakoby ten będąc starostą (...) nic nie robił, nie troszczył się o ludzi i że nie przeszkadzało mu że ludzie chodzą po błocie. Wypowiedziane przez kandydatkę (...) B. A. treści stanowią oczywiste kłamstwo i pomówienie, co w odbiorze uczestników sesji miało podważyć wiarygodność i zniechęcić do oddania głosu w nadchodzących wyborach samorządowych na kandydata na Wójta Gminy P. K. K. (1)".

W uzasadnieniu swojego żądania wnioskodawca wskazał, iż jest kandydatem na Wójta Gminy P. zgłoszony przez Komitet Wyborczy Wyborców (...). W dniu 13.11.2014 roku o godz.14 30 w (...) w P. odbyła się ostatnia pożegnalna sesja rady gminy na której byli radni, sołtysi i zaproszeni goście. Ja niestety nie mogłem w niej uczestniczyć. Pani B. pod koniec sesji w wolnych wnioskach przeprowadziła agitację wyborczą na rzecz swojego kandydata A. S. a poddała mnie kłamliwej ocenie w kwestii moich osiągnięć na stanowisku starosty. Była to zaplanowana i przeprowadzona z premedytacją oszczercza kampania przeciwko mnie, tak bym nie miał szans na obronę i by w tym decydującym okresie przedwyborczym został zdyskredytowany na arenie gminnej. W trakcie swojego wystąpienia skupiła się na oczernianiu mnie i wychwalaniu Pana S. mego konkurenta.

Uczestniczka A. B. wniosła o oddalenie wniosku wskazując, że była to wypowiedź w kontekście braku działań ze strony starosty w przedmiocie poprawy warunków dojazdu do (...). Była to krytyka działań K. K. (1) jako starosty (...) wyłącznie w odniesieniu do tej drogi dojazdowej.

Sąd ustalił i zważył co następuje:

Przesłuchana w sprawie R. B. potwierdziła, że w trakcie sesji Rady Gminy P. w dniu 27.10.2014r. A. B. zabrała głos. W jej wypowiedzi mogły znaleźć się słowa zacytowane przez K. K. (1), lecz padły one w kontekście realizacji drogi do (...). Nie była to wypowiedź odnosząca się do całokształtu pracy K. K. (1) jako starosty (...). K. K. (1) potwierdził, że w okresie pracy na stanowisku starosty (...) w latach 2006-2010 A. B. zwracała się do niego w sprawie poprawy warunków przejazdu na drodze dojazdowej do (...). Bezspornie była to droga gruntowa, utwardzona żwirem. Wnioskodawca potwierdził, że przejazd samochodów dostawczych z mleczarni powodował, że droga się zapadała. Sytuacja była poprawiana doraźnie poprzez nawożenie żwiru i wyrównywanie nawierzchni. K. K. (1) wskazał, że z uwagi na brak środków nie realizowano utwardzenia nawierzchni. Obecnie wykonano asfaltową nawierzchnię tej drogi.

Zgodnie z art. 111 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2011 r. Nr 21, poz. 112 z późn. zm.), jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe, materiały wyborcze w szczególności plakaty, ulotki, hasła, a także wypowiedzi lub inne formy agitacji wyborczej, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do Sądu Okręgowego wnioski o wydanie orzeczenia: zakazu rozpowszechniania takich informacji, przepadek materiałów wyborczych zawierających takie informacje, nakazanie sprostowania takich informacji, nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste, nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone, nakazania uczestnikowi postępowania wypłacenia kwoty do 100.000 zł na rzecz organizacji pożytku publicznego.

Wbrew twierdzeniom uczestniczki postępowania jej wypowiedź na sesji Rady Gminy w dniu 27.10.2014 może być postrzegana jako agitacja wyborcza z uwagi na fakt, że K. K. (1) nie jest obecnie starostą (...), a kandydatem na Wójta Gminy P.. Jednakże w ocenie jej wypowiedzi nie można dokonać z pominięciem prawa do dozwolonej krytyki.

Wolność słowa w systemie europejskiej Konwencji Praw Człowieka chroniona jest art. 10 ust. 1 EKPC, zgodnie z którym: "Każdy ma prawo do wolności wyrażania opinii. Prawo to obejmuje wolność posiadania poglądów oraz otrzymywania i przekazywania informacji i idei bez ingerencji władz publicznych i bez względu na granice państwowe". Art. 10 ust. 2 Konwencji reguluje zaś dopuszczalność ograniczania wolności wypowiedzi: "Korzystanie z tych wolności pociągających za sobą obowiązki i odpowiedzialność może podlegać takim wymogom formalnym, warunkom, ograniczeniom i sankcjom, jakie są przewidziane przez ustawę i niezbędne w społeczeństwie demokratycznym w interesie bezpieczeństwa państwowego, integralności terytorialnej lub bezpieczeństwa publicznego ze względu na konieczność zapobieżenia zakłóceniu porządku lub przestępstwu, z uwagi na ochronę zdrowia i moralności, ochronę dobrego imienia i praw innych osób oraz ze względu na zapobieżenie ujawnieniu informacji poufnych lub na zagwarantowanie powagi i bezstronności władzy sądowej". Orzeczeniem, które wytyczyło kierunek interpretacji art. 10 Konwencji, jest wyrok (...) w sprawie H. przeciwko Wielkiej Brytanii z 1976 r. Trybunał stwierdził w nim, że: "Wolność wypowiedzi jest jednym z filarów społeczeństwa demokratycznego, warunkiem jego rozwoju i możliwości samorealizacji jednostki. Nie może ona ograniczać się do informacji i poglądów, które są odbierane przychylnie albo postrzegane jako nieszkodliwe lub obojętne, lecz odnosi się w równym stopniu do takich, które obrażają, oburzają lub wprowadzają niepokój. Takie są wymagania pluralizmu i tolerancji, bez których demokracja nie istnieje" (podobnie wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 9 stycznia 2007 r. nr (...) opubl. www.echr.coe.int)

Jak wynika z utrwalonego orzecznictwa Trybunału, nadzwyczaj szerokie gwarancje wolności wypowiedzi politycznych przysługują w toku kampanii wyborczej. (...) wielokrotnie podkreślał, że wolne wybory i wolność słowa, w szczególności wolność politycznej debaty, tworzą łącznie fundament systemu demokratycznego. Te dwa prawa są ze sobą ściśle powiązane, a współegzystując przyczyniają się do wzajemnego wzmocnienia. W konsekwencji, priorytetowe znaczenie ma zapewnienie, by w okresie przedwyborczym informacje i opinie mogły być rozpowszechniane w sposób nieskrępowany. Powyższe zasady - jak zaznaczył Trybunał - znajdują zastosowanie zarówno w przypadku wyborów lokalnych, jak i krajowych.

W ocenie Sądu wypowiedź A. B. mieści się granicach dozwolonej krytyki sposobu i efektów wykonywania funkcji starosty (...) przez K. K. (1). Miała ona charakter oceny i nie sposób ocenić iż polegała na przekazaniu informacji nieprawdziwych. Wyrażała opinie jako osoba pełniąca funkcje sołtysa (...), iż tolerował zły stan drogi dojazdowej do jej miejsca zamieszkania. Wnioskodawca potwierdził, że uczestniczka podejmowała starania o poprawę stanu drogi, że była to droga gruntowa i tworzyły się na niej dziury. O tej wypowiedzi przejawia się w tym, iż zdaniem uczestniczki były to działania niewystarczające, a zdaniem wnioskodawcy były to działania podejmowane na miarę możliwości.

Naruszenia art. 111 ww. ustawy można upatrywać w podawanych w wypowiedziach odnoszących się do kampanii wyborczej faktów, a nie wniosków czy ocen opartych na tych faktach. Tylko fakt ma charakter obiektywny. Każda ocena jest subiektywna, w zależności od punktu widzenia osoby dokonującej oceny. Nie można nikomu zabronić wyrażania swoich sądów i dokonywania ocen, o ile nie naruszają one dóbr osobistych innej osoby. Jednakże nawet naruszenie dóbr osobistych, o ile nie wyczerpuje przesłanek z powyższego przepisu, nie podlega ochronie na podstawie tego przepisu, który jako norma szczególna, nie może być interpretowany rozszerzająco (podobnie postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 1 października 1998 r. I ACz 972/98, opubl. OSA 2000/4/16). Powyższe orzeczenie pomimo odniesienia do odmiennego stanu prawnego jest aktualne w odmiennieniu do obecnie obowiązującego art. 111 ww. ustawy.

Mając na uwadze powyższe wniossek oddalono na podstawie cytowanych przepisów.